Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Puk & Co

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 2 oktober 2023

Samenvatting

Kinderopvangorganisatie: Christelijke Kinderopvang Papendrecht

LRK-nummer: 318707755

Totaal aantal doelgroeppeuters: 2

De inspectie heeft op 1 september 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvanglocatie Puk & Co te Papendrecht.

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden. Naar aanleiding van tekortkomingen, geconstateerd door de ggd op peuteropvanglocatie Puk & Co hebben we vanuit oogpunt signaalgestuurd toezicht ook een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?
De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen.

De pedagogisch medewerkers houden tevens bij hoe het met een peuter gaat.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor rust en regelmaat. Daarnaast dagen zij de peuters uit om actief mee te doen en gaan zij ook op een positieve manier met de peuters om.

De gemeentelijke zorgroute maakt mogelijk dat peuters die extra begeleiding nodig hebben, dit ook krijgen. De ve-coach maakt voor deze peuters tevens begeleidingsplannen.

De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Wat kan beter?
Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De begeleidingsplanning van peuters met zorgbehoeften kunnen doelgerichter opgesteld worden.

Er worden geen doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode.

Verder kan de locatie de samenwerking met de basisschool die aan de andere kant van het plein zit nog meer betekenisvol maken door ervoor te zorgen dat het aanbod en het pedagogisch handelen planmatig op elkaar afgestemd is.

De kwaliteitszorgcyclus vraagt om aandacht. Evaluaties zijn nog niet doelgericht verwerkt.

De leiding van de peuteropvang legt via de houder geen verantwoording af aan de gemeente.

Vervolg
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van Puk & CO te Papendrecht

Werkwijze
Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2023 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Tabel overzicht standaarden

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Activiteiten en leeswijzer

Onderzoeksactiviteiten
We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager, de ve-coach en de manager Pedagogiek en Kwaliteit van de kinderopvangorganisatie Wasko (de organisatie, die deze peuterspeelzaal gaat overnemen).

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter
V Voldoende
G Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderingen weer per standaard op peuteropvang Puk en Co.

Conclusie
We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Puk en Co als Voldoende. Vijf standaarden zijn met een Voldoende en vier standaarden met een Kan beter beoordeeld.

Context
Peuteropvanglocatie Puk & Co maakt deel uit van de stichting christelijke kinderopvang Papendrecht. De organisatie heeft nog een locatie in Papendrecht. Naast de peuterspeelzaal is er in het zelfde gebouw ook een kinderdagopvang voor de leeftijd van 0 tot 4 jaar. De locatie is onderdeel van het IKC Oranje Nassau, maar zit niet in het gebouw van de basisschool. De peuterspeelzaal heeft plaats voor 16 peuters. Tijdens de onderzoeksdag zijn er 2 doelgroeppeuters aanwezig in de groep. De stichting Papendrecht zal opgaan in een grotere stichting. Op dit moment is er sprake van een overgangssituatie en maakt de kinderopvang Papendrecht al gebruik van diverse faciliteiten van deze stichting.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD
De GGD-toezichthouder heeft twee keer in 2022 en op 23 februari 2023 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit laatste onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

3 . Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang Puk & Co.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP4 (Extra) ondersteuning		●	
OP6 Samenwerking	●		

Toelichting Ontwikkelingsproces

Aanbod
De standaard aanbod waarderen we als Voldoende.
Met de ve-methode stimuleren de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Dit aanbod sluit goed aan bij de ontwikkeling en de belevingswereld van de peuters en zet hen aan tot spel en verdere ontwikkeling. Ook zijn er ruim voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast bovenstaande positieve punten is er ook een punt dat beter kan.
Aan de inrichting zien we dat er meer aandacht nodig is voor het thema waaraan gewerkt wordt. De themawoorden kunnen een prominentere plaats krijgen in de ruimte en in de communicatie naar de ouders. Ook de aandacht voor de ontluikende gecijferdheid van de peuters ontbreekt.

Zicht op ontwikkeling
De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als Voldoende. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert. Een keer per zes weken is er een groepsbespreking met de ve-coach waarin de zorg wordt besproken. Aan de hand van deze bespreking wordt eventueel een begeleidingsplan opgesteld.

Naast bovenstaande positieve punten is er ook een punt dat beter kan.
De begeleidingsplannen zijn vooral pedagogisch van aard. De specifieke educatieve begeleiding voor de ve-peuters ontbreekt in de themaplanning. Ook de themaplanningen kunnen meer afgestemd worden op de evaluaties van de vorige thema's en de dagelijkse bevindingen van de pedagogisch medewerkers over de ontwikkeling en de behoeften van het kind.

Pedagogisch-educatief handelen.
De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als Voldoende. Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. De pedagogisch medewerkers zorgen verder voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. De pedagogisch medewerkers structureren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Tijdens de ve-activiteit maakt de pedagogische medewerker gebruik van materialen. Dit heeft een positief effect op de peuters, waardoor ze actief en betrokken zijn. Gelijktijdig sluiten de pedagogische medewerkers ook aan bij het spel in de kleine groepjes. Een enkele peuter heeft hier meer begeleiding bij nodig. Er is interactie tussen de pedagogische medewerker en de peuters individueel of in het kleine groepje. Dat is mooi.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Zo kunnen de pedagogisch medewerkers de interactie van de doelgroeppeuters onderling meer stimuleren en de themawoorden regelmatiger aan bieden tijdens de interactie met de peuters.

(Extra) ondersteuning
De Standaard (Extra) Ondersteuning waarderen we als Voldoende.
De locatie Puk & Co werkt met de Zorgroute 0-4. Deze zorgroute is door de gemeente Papendrecht en andere betrokken organisaties opgesteld. Wanneer er bijzonderheden in de ontwikkeling van een kind zijn of dat er andere problemen worden gesignaleerd, wordt dit eerst besproken met ouders. Indien gewenst vraagt men advies bij het zorgteam en worden er vervolgstappen afgesproken. Dat kan zijn een extra observatie, een begeleidingsplan of de inzet van externe instanties, zoals logopedie of Auris.

Samenwerking
De standaard Samenwerking waarderen we als Kan beter.
De samenwerking met het Centrum Jeugd en Gezin en andere zorgpartners is op orde.

De waardering kan beter komt omdat er nog kansen liggen om de samenwerking met de school en ouders te versterken.

De kinderopvanglocatie zit naast een basisschool waar naar verhouding een groot aantal peuters naar doorstroomt. Er is overleg tussen de locatiemanager en de directeur van de school en ook de intern begeleider van de school wordt regelmatig ingezet. Daarnaast hebben de leidsters informeel contact met de leraren van de kleuters. Echter dat is niet structureel en heeft dit nog niet geleid tot betere afstemming op het gebied van aanbod en ouderbetrokkenheid. De concrete uitwerking vraagt dus nog aandacht. Er liggen nog kansen om het aanbod, de thema's, pedagogisch-educatief handelen en de samenwerking met ouders te versterken om een doorgaande lijn te realiseren. De kinderopvanglocatie zorgt wel voor een 'warme' overdracht.

De peuterspeelzaal heeft verder een summier ouderbeleid. Er is geen analyse van de ouderpopulatie beschikbaar en daardoor ook geen scherp beeld op wat de kenmerken van deze populatie is. Dit inzicht is van belang om ouders te betrekken in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en daar het ouderbeleid en de activiteiten gericht op af te stemmen. Ouders ontvangen wel themabrieven, maar het is onvoldoende inzichtelijk in hoeverre de ve-ouders de inhoud hiervan echt tot zich nemen. Er zijn wel ontwikkeltassen beschikbaar voor ve-ouders, maar van het huidige thema waren deze nog niet meegegeven.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

Ontwikkelingsresultaten
De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter. De locatie Puk & Co kan eigen normen opstellen voor voorschoolse educatie. Er worden geen doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. Deze doelen moeten passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Dit kan zowel op individueel, groepsniveau als locatieniveau toegepast worden. Hier ligt nog een kans voor de locatie.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	●		
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog	●		

Toelichting Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg
De standaard kwaliteitszorg waarderen we als Kan beter. Puk & Co heeft in het beleidsplan een visie op voorschoolse educatie geformuleerd. Echter omvat het geen concrete, meetbare doelen gericht op het ve-beleid. Hoewel de ve-coach een verslag heeft gemaakt over de kwaliteit is op locatieniveau niet inzichtelijk wat er goed gaat en wat er doelgericht verbeterd kan worden. Wel hebben wij gezien dat bij de organisatie die Puk & Co gaat overnemen middelen en een scan aanwezig zijn om dit meer handen en voeten te geven. Al met al liggen er dus kansen om gericht aan de slag te gaan met de brede kwaliteit van voorschoolse educatie en dit planmatig naar een hoger niveau te tillen.

Kwaliteitscultuur
De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Voldoende.
De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende soorten scholingen. We constateren dat de locatie werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Verantwoording en dialoog
De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Kan beter. Het bevreemdt de inspectie en de kwaliteitsdirecteur van stichting Wasko, dat Stichting Christelijk Kinderopvang Papendrecht zich niet verantwoordt over de kwaliteit van de voorschoolse educatie aan de gemeente. Wasko daar en tegen verantwoordt zich wel aan de gemeente en deze tekortkoming zal dus na de overname snel verdwijnen.

Ouders ontvangen themabrieven en één keer per jaar een uitnodiging voor een gesprek over de ontwikkeling van hun kind.
Het ve-beleid geeft aan dat ve-ouders regelmatiger op de hoogte worden gebracht, maar in het gesprek met de ouder(s) kwam dit niet expliciet naar voren. Zeker voor doelgroeppeuters is het zaak de vorderingen in de ontwikkeling van de peuters, vaker samen met de ouders door te nemen om zo gezamenlijk op te kunnen trekken.

Ook worden er exitgesprekken gevoerd met de ouders, waarin gevraagd wordt hoe ouders tegen de kwaliteit van de peuteropvang aan kijken.

4 . Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij danken de onderwijsinspectie voor haar komst en het inzicht dat zij ons heeft gegeven. Een leerzame ervaring welke wij kunnen omzetten naar de praktijk. Dit met als doel maximale kwaliteit te waarborgen op onze VE-peuteropvang. Als organisatie zijn wij trots om te lezen hoe pedagogisch verantwoord de medewerkers op de peutergroep handelen en met liefde en trots hun werk in de praktijk brengen! De punten die zijn beoordeeld met 'Kan beter', worden hieronder nader door ons toegelicht:

Ontwikkelingsproces

Samenwerken
Peuteropvang Puk en Co is zich ervan bewust dat de samenwerking met school (Kindcentrum Oranje-Nassau) meer vorm moet krijgen. De pedagogisch medewerkers en leerkrachten van school hebben vaste overlegmomenten per jaar gepland. Dit met als doel één lijn te creëren tussen de peuteropvang en school op het gebied van thema's, pedagogisch-educatief handelen en de overdracht van zorgkinderen. Wanneer kinderen extra ondersteuningsbehoeften hebben, wordt de samenwerking opgezocht tussen school en de peuteropvang. De samenwerking tussen de IB'er en de VE-coach richt zich onder andere op de doorgaande lijn en de afstemming in visie en aanbod. De verwachting is dat wanneer de opvang in het schoolgebouw gevestigd is, de samenwerking sneller en makkelijker op gang komt.

Ouderbeleid
Samen met de locatiemanager, VE-coach en schooldirecteur wordt het ouderbeleid onder de loep genomen. Het beleid met betrekking tot ouders moet aansluiten bij de missie van het Kindcentrum. Het is belangrijk voor ouders om te weten hoe zij hun kind het beste kunnen ondersteunen op een VE-groep. Ook is het voor pedagogisch medewerkers belangrijk om te weten hoe een kind thuis functioneert. Deze samenwerking hopen we in de praktijk samen te laten komen middels verschillende ouderbijeenkomsten. De overdrachten en observatiegesprekken zijn niet voldoende om een goede samenwerking te verwezenlijken. Daarnaast zullen we ook de themabrieven gebruiken om ouders bij het aanbod en het thema te betrekken.

Resultaten voorschoolse educatie

Ontwikkelingsresultaten
Peuteropvang Puk en Co weet dat het opstellen van doelen bijdraagt aan de ontwikkeling van een kind. Samen met de VE-coach stelt de peuteropvang doelen op. Dit kunnen zowel doelen op individueel als op groepsniveau zijn. De medewerkers hebben hier wellicht extra uren voor nodig. Stichting Wasko kijkt mee met Kinderopvang Papendrecht hoe deze uren in te zetten. Vooral de evaluatie van de doelen is hierbij van belang zodat de voortgang in beeld blijft. De VE-coach ondersteunt hierin.

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg
Kinderopvang Papendrecht wordt per januari 2024 overgenomen door Stichting Wasko. Zij werken met een online programma welke concreet de kwaliteit van een VE-groep inzichtelijk maakt. Op deze manier krijgen de pedagogisch medewerkers op groep Puk en Co concrete handvatten om samen met de VE-coach aan de kwaliteit op de groep te werken.

Verantwoording en dialoog
Kinderopvang Papendrecht verantwoordt zich niet tegenover de gemeente over de kwaliteit van de VE-educatie. De gemeente heeft zich hierover nooit bij de organisatie gemeld. Stichting Wasko legt wel verantwoording over de kwaliteit af. Gezien de overname is dit geen punt wat een probleem oplevert. De cyclus van oudergesprekken wordt door de medewerkers onderling besproken. Iedere ouder moet op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen van zijn/haar kind. Deze gesprekken zijn een onderdeel van het ouderbeleid

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060